

# CERKVENI GLASNIK ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. — Posamezna številka 1.— Din

LETO 1939

OKTOBER

STEV. 10

## Najlepša žena

Še nedavno je zapisal neki škof iz Banata tele besede:

»Navadno slišimo, da se zakonske žene zato boje številnih otrok, ker jih težave z njimi delajo zgodaj staričave in grde ter da žene z več otroki zgodaj umirajo.

Kolika zmoti, ki je v resnici popolnoma nasprotna!

Naša mati nas je imela 13 otrok. Vsi smo bili zdravi in trdni. Mati nam je umrla, ko je izpolnila 98. leto svojega življenja, torej v 99. letu starosti. **Še nikdar nisem videl lepše žene, kot je bila ona.** Kljub gubam na obrazu in sivim lasem. In kako smo jo vsi ljubili! Saj je znano, da ravno otroci iz številnih družin svoje starše najbolj ljubijo.«

Tako banatski škof.

Mi pa pristavljamo: razen telesne lepote je še dušna lepota, lepota od globoko verne, krepostne duše. Ali ni mati, ki je v živi veri in z veliko stanovitvostjo posvetila najboljša leta skrbni vzgoji svojih otrok, vzgoji v otroke božje — lepa, krepostna duša? In ta dušna lepota nekako odseva z obraza, s čela, iz oči take matere svetnice. Kako po pravici pravi apostol sv. Pavel, navdahnjen od sv. Duha: »Žena se posvečuje z roditvijo otrok.« Razlagalci sv. pisma pa pristavljajo, da seveda in predvsem s skrbno vzgojo teh otrok.

Po navadi pravijo in pišejo, da so v vsem božjem stvarstvu najlepše 3 stvari:

cvetlica, zvezda in oči nedolžnega otroka. Neki katoliški angleški pisatelj pa našteva te tri najlepše stvari na svetu takole: cvetlica, zvezda in pa **oči starega irskega kmeta**. Irci so globoko veren narod, ki so zaradi svoje vere pretrpeli grozne stvari od protestantskih Angležev. V tem trpljenju, v živi junaški veri, v vsestranskem pomanjkanju zaradi vere, v zaupanju do Boga in v veliki ljubezni do Njega so se prečiščevale duše tega naroda mučenika. Zato gleda iz oči starega irskega kmeta nekaj nebeškega: lepota nadnaravnih kreposti, lepota svetosti in pa neka zmagovita moč mučeniške duše.

Telesna moč in lepota gineta in veneta neizprosno pri obojnih materah, pri materi, ki ni hotela imeti otrok, ravno tako kakor pri materi s številnimi otroki. Vendar s tem velikim razločkom, da pri dobri krščanski materi s številnimi otroki odseva z raztočimi leti z obraza, s čela in iz oči bolj in bolj notranja dušna lepota. Naravni zakon je, da telo z leti gine, vene in se stara, duša človeka pa, ki si prizadeva za pravo krščansko življenje, se pomlaja od dne do dne, raste v lepoti in moči od leta do leta. In ko bo tak človek na veliko Veliko noč vstal k veseli božji sodbi, se bo natančno po dušni lepoti, moči in mladosti ravnala tudi telesna lepota, moč in mladost njegovega poveljčanskega telesa.

Vinko Zaletel:

## Skopljanska „Skala“

Kamor koli prodre katoliška vera, tam se najprej pokaže v ljubezni do bližnjega. Tako stoji tudi v Skoplju hiša, kjer bivajo revni otroci, sestre usmiljenke. Jezus v kapeli in sv. Jožef nad oltarjem — prav tako kot v Tržiču »na Skali«. To je sirotišče sv. Jožefa.

Rajni svetniški škof Gnidovec je pred petimi leti kupil staro hišo od muslimanskega hodže (turškega duhovnika). Po turški navadi je bila vsa hiša obdana z visokim zidom, zidana je bila pa vsa z blatom in slamo. Slama je štrlela iz sten in sestre so se bale, kdaj se

bo vsa stavba zrušila. Del tega poslopja so takoj po nakupu nekaj preuredili in nastala je skromna kapela. Ko je škof kapelo blagoslovil, se otroci niso mogli nagledati. Mnogi so prvič videli katoliškega škofa in začudeno so opazovali, kaj dela. Ugotovili so, da je škof silno natančen, da hoče vse pregledati, če je dobro. Dognali so tudi, da ima škof lepo obleko in glasno so ugotavljali, da hočejo, ko bodo veliki, tudi postati škofje. Škof se je ob tem bolešno nasmehnil in dejal: »Da, škof...«

Ko so prezidavali hišo in kopali mairske nove temelje, so seveda otroci vse prebrskali. Nekoč so otroci privlekli iz zemlje čudno stvar: granato. Hitro so šli na delo, da jo razdelijo na dva dela. Sestre seveda o tem niso nič vedele. Otrok je že s kamnom močno udaril po granati. Tedaj je neka sestra občutila, da jo nekdo prijema in naravnost vleče k otrokom. Šli je hitro in ko je zagledala granato, je upravičeno prebledela. Vzela jo je in pokazala strokovnjaku. Ta je ugotovil, da bi moral kamen samo pol centimetra višje udariti, pa bi granata eksplodirala, ubila otroke in porušila sirotišče. Sestre so še sedaj prepričane, da jih je te nesreče obvarovali sv. Jožef in sv. angel varuh.

Sirotišče ima mogočnega zavetnika — sv. Jožefa. Sestre redovnice trdijo, da bi brez njega ne mogle živeti v tej hiši. Večkrat je že čudovito pokazal svojo pomoč. Da je reš tako, povem nekaj primerov.

Trije dečki so bili brez obleke. V sirotišče so prišli skoraj goli. Takih sestre niso pustile ven, ampak so jih zaprle v sobo z vzklikom: »Bo že sv. Jožef pomagal!« V sredo se oglasi neka gospa iz Škoplja in prinese tri obleke, kot bi bile nalašč za te otroke napravljene. A ni vedela, da trije otroci prav na njeno dobroto čakajo.

Sestre so obračale vrečo, toda moke ni bilo kar nič več. A treba je bilo kruha za lačne otroke. Zopet poprosijo svetega Jožefa za pomoč. Še isti dan, na sredo, prinese neka ženska dovolj moke, da so sestre spekle kruh.

Drugič zopet za kosilo ni bilo drugega pri hiši kakor en sam liter fižola. Omenim, da tu otroci jedo fižol zelo radi! Treba bi ga bilo pa najmanj še tri litre za toliko ljudi in to takoj. Sestre so že obupavale. Med pogovorom o fižolu pa

že prinese neka ženska ravno tri litre fižola. Sestre so seveda kar strmele nad to nepričakovano pomočjo.

Vsi otroci so imeli nove odeje. Samo eden je ostal brez nje, ki je ravno prišel v hišo. Kdo prihiti na pomoč? Po pošti pride pošiljka. Neznana gospa iz Krškega v Sloveniji pošilja novo, lepo pisano odejo. Prav gotovo ni vedela, kako reven otrok željno čaka nanjo, sv. Jožef je pa to vedel. Otrok je bil sedaj presrečen, posebno ker je bila njegova odeja bolj pisana kot druge. Skriva je šel v spalnico, potegnil odejo s postelje, jo razgrnil po tleh, se nanjo vlegel, objemal jo je in zamaknjen je govoril: »O sladka moja odeja, jaz sem sedaj tvoj srečni gospodar. Pazil bom na te, da se nikoli ne umažeš.«

Pa niso samo ti slučaji. Če pa pripomnim, da je pomoč vedno prišla nepričakovano in navadno v sredo, boste že verjeli, da je sv. Jožef pomagal.

Letos je bilo sirotišče prenovljeno. Dobilo je tudi nekaj novih prostorov in lepo, novo kapelo. Kapela je še precej večja kot v Tržiču na Skali. Vse je tako lepo urejeno, da kar ne spada med umazani turški del mesta. Kapelo smo blagoslovili 19. julija, na dan sv. Vincencija Pavelskega, prav na moj god. Vročina je ta dan v Škoplju dosegla višek, nad 50 stopinj Celzija. Kako vroče je bilo šele v kapeli! Toda še bolj vroča je Jezusova ljubezen, ki je prišla sem med sirote in stanuje med turškimi hišami v senci minaretov.

Lani je v stari kapeli vsak dan priklical Jezusa na oltar tržiški novomashnik g. Edi Böhm. Sedaj pa v novi kapeli mašuje tržiški kaplan. Ne zamerite mu, če je za nekaj časa moral oditi izpod tržiškega zvona in sprejmite od njega pri srčen pozdrav!

## **Načela in smernice kongresa Kristusa Kralja**

### **1. O šoli.**

Vsak otrok je božja last in odkupljen s krvjo Kristusovo. Njegov končni namen je onostranski, večna sreča v Bogu. Zato se mora krščansko ljudstvo zavdati, da mora biti vsaka vzgoja, kakor doma tako v šoli, verska. Ker pa naša šola ni verska, zato je krščansko ljudstvo, ki šolo vzdržuje, upravičeno ter

dolžno tako dolgo zahtevati versko šolo, dokler je ne doseže. Kongres Kristusa Kralja poziva katoliško ljudstvo, naj na zakonit način zahteva naslednje:

Ljudstvo mora po starših, po svoji Cerkvi in po svojih narodnih zastopnikih imeti v šolstvu prvo in glavno besedo.

Vse naše šole morajo biti katoliške; zasebne enakopravne državnim šolam. V naših šolah mora biti verouk najvažnejši predmet; vsa šolska vzgoja mora biti v duhu katoliške vere; naše otroke morajo poučevati katoliški učitelji, in to samo učitelji, ki dajejo otrokom s svojim življenjem dober zgled; učitelje, ki niso katoliške vere, ki ne izpolnjujejo verskih dolžnosti in s svojim življenjem na otroke kvarno vplivajo, katoliško ljudstvo odločno odklanja.

## 2. O družini.

Družina je korenina človeškega rodu, da pa bo človeški rod zdrav, mora biti zdrava korenina. Za vsakega človeka je

največje važnosti, v kakki družini je rojen in vzgojen. Dobre družine so stebri krščanske družbe.

Da se versko prenovimo, je treba v prvi vrsti, da so družine res krščanske. Prva zahteva je zakonska zvestoba.

Druga: vršiti zakonske dolžnosti in pravice po volji božji; zloraba zakona ubija naš mali narod.

Tretja: medsebojna ljubezen, uslužnost, krotkost in potrpežljivost.

Četrta: skrbna vzgoja otroka. Verski duh in strah božji naj prešinjata družino in vedita vzgojo. Vzgojajo naj se otroci ne samo za zemljo, marveč predvsem za nebesa, kar je njih pravi in končni namen. Zlasti naj se navajajo na pogostno sveto obhajilo.

Peta: krščanske družine naj zvesto goje skupno molitev in naj se posvete sv. Družini in presv. Srcu Jezusovemu; naj to posvečenje redno ponavljajo in stalno goje. Take družine so mala svetišča božja.

## To in ono

**Rožnenska pobožnost** naj bo v mesecu oktobru obilno obiskana. Saj je molitve rožnega venca prinašala človeštvu vedno obilne nebeske dobrine. Po preizkušnji je sedaj ob delavnikih rožnenska pobožnost ob šesti uri zvečer, da jo lahko obiskujejo tudi otroci. Obilico časa imajo tržiški otroci in prav je, da pridejo v oktobru enako v cerkev kot k šmarnični pobožnosti. Po opravi naj pa se seveda otroci vrnejo takoj na svoje domove. Mesec oktober naj poživi molitev rožnega venca tudi v naših družinah!

**Ljudska knjižnica**, ki posluje v kaplaniji, je last župnijske cerkve. Je pa v Tržiču v teku let poslovalo že mnogo knjižnic, ki so pa zamrle. Knjižnica zahteva namreč mnogo reda in vestnosti pri upraviteljih, pa tudi pri tistih, ki si knjige izposojajo. Posojevalci pa večsah pozabijo na izposojene knjige in se rado zgodijo, da se potem knjige izgubijo. Septembra je bila vsa knjižnica v kaplaniji temeljito pregledana in urejena. Manjka pa mnogo knjig. Zapisnik seveda pove, kje so te knjige. Naj jih izposojevalci vrnejo takoj, da knjižnica prične zopet redno poslovati. Kar malo

sramotno bo, če bo morala knjižnica s košaro zbirati knjige po hišah. Ljudska knjižnica si je v zadnjih letih nabavila zelo veliko, tudi dragih, knjig in predstavlja lep kos našega župnijskega premoženja. Za cerkveno premoženje pa moramo skrbeti vsi. In vsi pač tudi poznamo izrek: Kar je cerkveno, je ognjeno!

**Uradne ure v župnjiskem uradu** so le dopoldne od osme do enajste ure. Sedaj mora župnik poučevati tudi verouk v šoli pri Sv. Ani, kamor hodi vsako sredo. Zato je mogoče ob sredah dobiti župnika v pisarni le do devete ure. Popoldne ni uradnih ur, ker mora tedaj župnik v obrtno šolo, k bolnikom in za neštevilnimi drugimi opravki. Majhno obzira bi bilo tudi želeti ob sobotah in nedeljah, ko je polno dela v spovednici in cerkvi sploh. Morda nekoliko obzira tudi — med kosilom in večerjo!

## Oznanila za oktober

**Rožnenska pobožnost** se vrši ves oktober ob delavnikih ob pol sedmi uri zvečer, le na predvečer prvega petka, ko je sveta uri, in na vse petke, ko je pobožnost Molitvene pomoči KA, se vrši ob pol osmi uri. Ob nedeljah se

vrši pobožnost popoldne. Udeležujejo naj se te pobožnosti tudi otroci, ki naj pa po opravihi odidejo takoj na svoje domove. Ob petkih naj pa otroci zaradi pozne ure ostanejo doma.

1. XVIII. nedelja po Binkoštih, prva v mesecu in rožnenska nedelja. Zjutraj pri šesti sv. maši, ki je pred Najsvetejšim, je mesečno skupno sv. obhajilo za moše in fante. Ob desetih je sv. maša s pridigo in darovanjem tudi v cerkvi sv. Ane pod Ljubeljem, kjer je ta dan žegnanje. V župnijski cerkvi so svete maše v navadnem redu.

3. God Male sv. Terezije.

4. Sv. Frančišek Serafinski. Ob šestih je orglana sveta maša za III. red.

6. Prvi petek v mesecu. Ob šestih je sv. maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župnijski cerkvi skupna molitev svete ure, ki bo priključena rožnenski pobožnosti.

8. XIX. nedelja po Binkoštih. Službe božje so v navadnem redu.

11. Materinstvo Marijino.

15. XX. nedelja po Binkoštih in slovesni spomin posvečevanja cerkva. Ta dan je farno žegnanje. Ob šestih in desetih je sveta maša pred Najsvetejšim in z dvema blagoslovoma. Ob desetih je slovesna sveta maša z leviti. Pred deseto sveto mašo gre procesija okoli cerkve med petjem pesmi »Nebeški grad Jeruzalem«. Ob pol treh popoldne so slovesne večernice in nato kajenje oltarjev med petjem Marijinega slavo-speva »Moja duša poveljuje Gospodu«. Ta dan je pri vseh treh svetih mašah darovanje za potrebe farne cerkve, ki bodi toplo priporočeno.

18. Sv. Luka, evangelist.

21. God sv. Uršule. Ob šestih je orglana sveta maša za bratovščino sv. Uršule.

22. XXI. nedelja po Binkoštih in misijonska nedelja. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim, ki ostane izpostavljena do končane osme svete maše. Ta dan molimo za misijone. Tudi pušca te nedelje bo porabljen za misijone. Na predvečer bo obilnejše zvonjenje k rožnenski pobožnosti opozarjalo na to nedeljo. Ob desetih bo ta dan sveta maša s pridigo in darovanjem tudi v cerkvi sv. Jurija nad Bistrico, kjer se vrši žegnanje za bistrsko sošesko.

23. Sv. Simon in Juda, apostola. Ob šestih je orglana farna sveta maša.

29. XXII. nedelja po Binkoštih in zapovedan praznik Kristusa Kralja. Ob šestih in desetih je sveta maša pred Najsvetejšim. Ob desetih je peta sveta maša. Pri slovesnih večernicah popoldne je posvetitev Kristusu Kralju.

31. Vigilijska k prazniku Vseh svetnikov. Ta dan je zapovedan strogi post.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 1., sv. maša in vesoljna odveza 4. Dekliška Marijina družba: shod 8., skupno sv. obhajilo 29.

Marijina družba za žene: shod 29., skupno sv. obhajilo 8.

Bratovščina sv. Uršule: shod 21., letni shod 22.

Molitvena pomoč KA: vsak petek zvečer ob pol osmi uri.

Otroška pobožnost: na misijonsko nedeljo popoldne.

Šolska sveta spoved: obvezna in bo označena po šolah in v oznanilu.

## Župnijska kronika za julij in avgust

Julija in avgusta v naši župniji rojenih: 18.

Julija in avgusta v naši župniji poročeni:

1. Žumer Jožef, kovač, Tržič, Ljubljanska c. 28 in Šmid Stanislava, služkinja, Tržič, Glavni trg 14, poročena 2. julija.
2. Čuk Alojzij, kovač, Dolina št. 54 in Gabere Frančiška, predilniška delavka, Dolina št. 54, poročena 2. julija.
3. Godnov Vincencij, hišni posestnik in delavec v papirnici, Tržič, Ljubljanska cesta št. 30 in Jakopič Frančiška, delavka v papirnici, Slap št. 111, poročena 8. julija.
4. Bečan Karel, predilniški delavec, Tržič, Ljubljanska cesta št. 66 in Kralj Frančiška, predilniška delavka, Tržič, Cerkevna ulica 18, poročena 15. julija.
5. Benedik Ciril, čevljarjski pomočnik v Tržiču, Glavni trg št. 29 in Perko Jožefa, predilniška delavka, Tržič, Preska 8, poročena 19. avgusta.
6. Pečnik Maks, trgovec, Tržič, Ljubljanska cesta št. 11 in Roblek Estera, zasebnica, Bistrica 54, poročen 27. avgusta.

Julija in avgusta v naši župniji umrli:

1. Dolžan Ana, hči kmečkega posestnika, rojena v Dolini 4. 7. 1939, umrla v Dolini št. 57, dne 6. julija.
2. Dobrin Ana, občinska uboga-vdova, rojena 14. 7. 1878 v Lomu, poročena 7. 2. 1904, umrla v Tržiču, Cerkevna ulica 21, dne 11. julija.
3. Meglič Marija, zasebnica-vdova, rojena pri Sv. Ani 9. 1. 1851, poročena 5. 2. 1893, umrla v Tržiču, Na Blekah 7, dne 18. julija.
4. Roblek Marija, trgovka-vdova, rojena 15. 3. 1880 v Dolini, poročena 23. 8. 1905, umrla v Dolini 104, dne 20. julija.
5. Primožič Ida, žena posestnika in gostilničarja, rojena 22. 4. 1911 v Trstu, poročena 20. 2. 1930, umrla na Slapu 44, dne 29. julija.
6. Weissseisen Anton, bivši lovec-vdovec, rojen 28. 5. 1837 na Jezerskem, poročena 8. 2. 1886, umrl v Dolini št. 109, dne 11. avgusta.
7. Perne Evgen, predilniški mizar, rojen 9. 12. 1883 v Tržiču, poročen 16. 10. 1926, umrl v Tržiču, Kovaška ulica 1a, dne 29. avgusta.

Poročila od drugod:

1. Zech Doroteja, hči uradnika Huberta in Frančiške iz Tržiča, se je rodila v ljubljanski bolnišnici 8. 7. 1939.
2. Čarman Anton, ključavničar, rojen pri Sveti Ani št. 34, dne 16. 1. 1903, se je poročil v Ljubljani, v cerkvi sv. Cirila in Metoda, dne 2. julija 1939. Za zakonsko družico si je izbral Gačnik Justino, kuharico.